

Simono Daukanto progimnazijos aštuntokai **interaktyviame žemėlapyje sujungė tai, ką myli labiausiai**, - miesto istoriją, kultūrą ir paveldą. Taip gimė virtualusis *art deco* žemėlapis.

■ **Komanda:** Mykolas, Gabrielė ir Gustė viliasi, kad jų sukurtas žemėlapis bus naudingas ir Kauno svečiams, ir patiems miestiečiams.

Regimanto Zakšensko nuotr.

Visa neseniai mano tėvai pažiūrėjo žemėlapi ir labai nustebė, kad kai kurie pastatai, pro kuriuos jie ne kartą ėjo, yra *art deco* stiliaus.

Moksleivių žemėlapyje - *art deco*

Šarūnė Kutinskaitė-Būdavienė
s.kutiniskait@kaunodiena.lt

Neišskiriama trijulė

Kauno Simono Daukanto progimnazijos aštuntokai Gustė Jachėnaitė, Gabrielė Karmazinaitė ir Mykolas Dziegoraitis - savo miesto patriotai. Nors dar yra ganėtinai jauni ir didelių ateities planų neturi, save jie mato Kaune. Baigusi aštuonias klases, tiksliai Gustė mokslus norėtų tęsti „Saulės“, Gabrielė - Stepono Dariaus ir Stasio Girėno, o Mykolas - KTU gimnazijoje.

„Dabar laukia svarbiausia dalis - stojamieji egzaminai“, - šypsojosi nuo pirmos klasės neišskiriama trijulė, laiką kartu leidžianti ne tik mokykloje. Draugus neretai galima sutikti vaikščiojančius Santakos parke, Kleboniškių miške. Tiesa, pastaruosius kelis mėnesius jie buvo dažni svečiai miesto centre. Gustė, Gabrielė ir Mykolas sustodavo Gedimino, I. Kanto, V. Putvinskio gatvėse, Laisvės alėjoje, ieškojo *art deco* stiliaus pastatų, fotografavo jų fasadus, domėjosi čia gyvenusių žmonių istorijomis. Vėliau surinkti medžiagą pildė įvairiuose šaltiniuose rasta informacija, sisteminę ją ir kėlė į virtualųjį žemėlapio pasakojimą, dalyvaujantį šalies moksleivių konkurse „Mano žemėlapis Lietuvai“.

Žemėlapio pasakojimas (angl. *ArcGIS StoryMaps*) - interaktyvus skaitmeninis žemėlapis, sudarytas iš vietos paviršiaus brėžinių, teksto, nuotraukų, vaizdo įrašų ir kitų elementų, siekiant įdomiai papasakoti istoriją. Jis

kuriamas per debesiję veikiančią ir GIS mokykloms prieinamą „ArcGIS Online“ platformą. Žemėlapio pasakojimas, anot konkurso sumanytojų, puiki kartografinė priemonė įvairių disciplinų temoms atskleisti, pradedant spintų problemomis, baigiant didžiais pasaulio mūšiais.

Jonas virto Jafaru

S. Daukanto progimnazijos aštuntokai nusprendė kurti žemėlapi, iliustruojantį *art deco* architektūrą Kauną. Temą aštuntokams pasiūlė klasės vadovas, informacinių technologijų ir robotikos mokytojas Fernando Antunezo Cidas - Kauno ir *art deco* gerbėjas.

Pedagogas stebėjo moksleivių darbą, patarė, kaip sukurti patrauklesnį puslapio dizainą, o patį žemėlapi - įdomesnį ir informatyvesnį. Į pasakojimą apie Kauno *art deco* architektūrą F. Antunezas Cidas pasiūlė dirstelėti ne savo, o išgalvoto herojaus akimis. Taip gimė pelikanas Jafaras. Pagal pirminį moksleivių sumanymą jis turėjo būti Jonas, tačiau klasės vadovas sparnuotį pasiūlė pavadinti labiau tarptautiniu vardu.

„Kauno zoologijos sode gyvena pelikanas Jafaras. Jam čia patiko gyventi, linksminti žmones ir už tai nemokamai gauti žuvis. Tačiau Zoologijos sodą pradėjo renovuoti ir Jafaras nebeturėjo ką veikti“, - G. Karmazinaitė tęsė pelikano istoriją.

Išgirdęs žmones kalbant apie Kaune esančius *art deco* pastatus, smalsuolis paukštis pa-

sišovė kiekvieną jų aplankyti. Išsilaisvinęs iš narvo, pelikanas pradėjo savo didžiąją kelionę po 33 mieste išsibarsčiusius objektus - sudėtingesnės fasado struktūros, laužytų formų, laiptuotų kampinių bokštelių, išraiškingų durų, langų su stiklo skaidrėmis ir t. t. Jam įkandini leidosi moksleiviai Gustė, Gabrielė ir Mykolas.

Komandos stiprybė

„Kiekvienas turime savo stipriąsias puses, todėl nebuvo sunku pasiskirstyti darbus“, - M. Dziegoraitis džiaugėsi komandos vieningumu kuriant interaktyvų virtualųjį žemėlapi.

Už nuotraukas ir iliustracijas buvo atsakinga penkiolikametė Gabrielė. Fotoaparatai virtuališkai valdanti mergina, anot komandos narių, kitu kampu pažvelgė į objektus, o svetainėi suteikė daugiau spalvų. Gustė - komandos kapitonė, geografinės informacinės sistemos „ArcGIS“ ekspertė. Nuo rudens, kai trijulė pasirinko temą, ji kūrė sudėtingus žemėlapius, planavo maršrutus ir dėliojo pasakojimo struktūrą. Kalbiausiam ir geriausiai tekstą renkančiam komandos nariu Mykolui teko istoriko ir rašytojo pareigos. Moksleivis sukūrė pelikaną Jafarą, taisė rašybos klaidas, ieškojo informacijos.

Žemėlapi ir puslapio rengimo darbai tęsėsi apie pusmetį, o kūrybos procesą lydėjo įvairios nuotaikos. Buvo dieny, kai moksleivių pirštai, regis, patys rinko informaciją. Buvo ir tokių, kai prie kompiuterio vijo tik rau-

donai apibrėžtas terminas kalendaroriuje.

„Prieš atiduodami kelis kartus taisėme. Atrodo, lyg ir viskas gerai, bet imi ir randi kokią klaidą“, - pasakojo M. Dziegoraitis.

Baigtą ir į virtualiąją erdvę paleistą interaktyvų žemėlapi įvertino ne tik mokyklos bendruomenė, bet ir kūrėjų artimieji, tėvai. Moksleivių darbo nuoroda dalijosi ir gerai žinomi žmonės, kurie negailėjo pagyrų kruopščiam ir naudingam trijulės darbui. Virtualiojo žemėlapio tema pasitarnavo ir patiems kūrėjams. Gustė ir Gabrielė iš naujo atrado kino teatrą „Romuva“, o Mykolas kitaip pažvelgė į V. Putvinskio gatvę, kuri dabar jam primena muziejų po atviru dangumi. Paklausti, ar ruošiant interaktyvų žemėlapio pasakojimą, įkvėpimo nesisėmė Karolio Banio ir Petro Gaidamavičiaus įkurtame *Art deco* bute-muziejuje, Gabrielė su Mykolu prasitarė ten dar nesilankę. O štai Gustės laukia potyrių kupinas savaitgalis.

„Gimtadienio proga padovanojau mamai bilietus į šį muziejų. Eisime kartu“, - keturiolikametė džiaugėsi, kad galės pažinti ne tik *art deco* architektūrą, bet ir *art deco* stilių interjerę.

Dvejonės dėl pergalės

Devintus metus vykstančio konkurso „Mano žemėlapis Lietuvai“ tikslas lieka tas pats - pasitelkiant GIS technologijas puoselėti kūrybiškumą, jaunas žmones skatinti tyrinėti savo kraštą ir pasaulį, kurti interak-

tyvius teminius žemėlapių pasakojimus ir jais dalytis internete.

Kaip ir kasmet, artėjant prie finišo buvo skelbiami nugalėtojai. Šiemet skirtingose kategorijose varžėsi 57 komandos iš visos Lietuvos. Penkiolika geriausiųjų buvo apdovanoti skirtingose amžiaus kategorijose. Tarp 7-8 klasių moksleivių geriausiai pasirodė S. Daukanto progimnazijos moksleiviai. Antroji vieta atiteko Vilniaus Jeruzalės progimnazijai, kvietusiai žaisti „Monopolį“ sostinės gatvėse. Trečią vietą užėmė progimnazijos „Magis“ moksleivė, sudariusi žemėlapi apie pavojingiausias invazines gyvūnų rūšis Lietuvoje.

„Ar tikėjome, kad galime laimėti? Žinoju, kad darbą padarėme gerai ir tikrai turime galiemybių. Galbūt pretenduojame ne į pirmą, bet tikrai į prizinę vietą“, - dar prieš atiduodant darbą, M. Dziegoraitis komandai pranašavo gerą rezultatą. Tą patį sakė ir Gustės širdis, o Gabrielė smarkiai abejojo. Penkiolikametė suprato, kad komanda padarė daug, tačiau neįsivaizdavo, kiek darbo įdėjo ir koki galutinį rezultatą pateikė likę dalyviai.

„Buvo smagu, kai sužinojome, kad esame pirmi, - G. Karmazinaitė norėjo tikėti, kad jų džiaugsmas bus proporcingas naudai, kurią gaus besinaudojantys žemėlapiu. - Tarkim, visai neseniai mano tėvai pažiūrėjo žemėlapi ir labai nustebė, kad kai kurie pastatai, pro kuriuos jie ne kartą ėjo, yra *art deco* stiliaus.“